

МІЖНАРОДНІ ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Досліджуються міжнародні політико-правові інструменти міграційної політики, до яких віднесені політико-правові акти ООН, МОП та СОТ з питань регулювання міграції та захисту прав мігрантів, а також інститут консультацій з питань міграції, а також інституційні структури.

Встановлено, що розвиток глобалізації сприяє зростанню міграційних потоків та підвищує актуальність вироблення ефективної міграційної політики, яка має, з одного боку, захистити права мігрантів, а з іншого – зберегти політичну систему від криз та забезпечити політичну стабільність у суспільстві. Обґрунтовано, що головним пріоритетом міграційної політики сучасних держав є захист прав людини як основний напрям розвитку демократичного суспільства та забезпечення політичної стабільності.

Ключові слова: міграція, міграційна політика, мігранти, міжнародні стандарти прав людини, політична стабільність.

Kostenko Viana. International legal basis of migration policy as a prerequisite for political stability in a democratic society

The international political and legal instruments of migration policy are studied, which include the political and legal acts of the UN, ILO and WTO on the regulation of migration and the protection of migrants' rights, as well as the institute of consultations on migration issues, as well as institutional structures.

It has been established that the development of globalization contributes to the growth of migration flows and increases the urgency of developing an effective migration policy, which should, on the one hand, protect the rights of migrants, and on the other hand, preserve the political system from crises and ensure political stability in society. It is substantiated that the main priority of the migration policy of modern states is the protection of human rights, as the main direction of the development of a democratic society and ensuring political stability.

Key words: *migration, migration policy, migrants, international standards of human rights, political stability.*

Сучасна демократія базується на принципі забезпечення прав, свобод та інтересів особи, основи захисту яких закладені у Загальній декларації прав людини. Розвиток глобалізації сприяє зростанню міграційних потоків та підвищує актуальність вироблення ефективної міграційної політики, яка має, з одного боку, захистити права мігрантів, а з іншого – зберегти політичну систему від криз та забезпечити політичну стабільність в суспільстві. Дослідження міжнародно-правових основ міграційної політики дає змогу визначити основний вектор та спрямування такої політики для окремих демократичних країн.

Питанням міграційної політики та похідних проблем присвячені праці таких дослідників, як Ю. Гаврушко, О. Малиновська, С. Науменко, М. Ніколайчук, В. Олефір, А. Платонов, Я. Полянська, О. Пуригіна, Ю. Римаренко, В. Столбовий, О. Сухов та ін.

Демократичний напрям здійснення міграційної політики у міжнародному праві був закладений після Другої світової війни. Саме тоді почали формуватися універсальні права людини, серед яких право на вільне пересування та вибір місця проживання, право виїжджати і повертатися до своєї країни, шукати і набувати притулку тощо. Такі права стали основою міжнародних угод з регулювання міграційних процесів, спрямованих на захист прав мігрантів та збереження права суверенних держав контролювати допуск на свою територію.

Метою даної статті є аналіз міжнародних демократичних стандартів реалізації міграційної політики як фактору політичної стабільності.

Міжнародні політико-правові основи міграційної політики були закладені у документах ООН, МОП та СОТ. Першим документом, що закріпив міжнародні стандарти прав людини в цілому та права в сфері міграції зокрема, є Загальна декларація прав людини 1948 року, прийнята в рамках ООН. Її положення входять до міжнародного звичаєвого права. Вони покладені в основу наступних політико-правових актів на міжнародному, європейському та національному рівні. Так, ст. 13 визначає, що кожна людина має право на вільне пересування і вибір місця проживання в межах своєї

країни, а також може покинути будь-яку країну, включаючи власну, і повернутися до своєї країни; ст. 14 регламентує право кожної людини шукати притулку від переслідувань в інших країнах і користуватися цим притулком [1].

Положення Декларації набули юридичної сили та були розширені в Міжнародному пакті про громадянські і політичні права та Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права 1966 року. Зокрема, перший Пакт закріплює право на вільне пересування і свободу вибору місця проживання, право покидати будь-яку країну (ст. 12); забороняє нерівноправність між громадянами та іноземцями, які проживають у тій чи іншій країні, за винятком деяких політичних прав (виборче право, державна служба). Важливим для мігрантів є положення, спрямовані проти рабської та примусової праці (ст. 8), незаконного вислання, безпідставних арештів чи затримань, на забезпечення доступу до правосуддя тощо (ст. 13-15) [2]. Другий – зобов'язує державу незалежно від громадянства створити належні умови праці та проживання (ст. 6, 7), доступу до охорони здоров'я (ст. 10, 12), реалізації культурних прав всіх її мешканців (ст. 15) [3].

Основні стандарти щодо прав мігрантів та поводження з ними містяться у низці універсальних конвенцій ООН. Зокрема, Конвенція ООН про заборону всіх форм расової дискримінації 1965 року [4] забороняє дискримінацію на основі раси, кольору шкіри, громадянського чи етнічного походження та Конвенція про права дитини 1989 року [5], яка гарантує, що кожна дитина, яка перебуває на території, що підпадає під юрисдикцію тієї чи іншої держави, має право на ім'я та громадянство, особливо, якщо в іншому випадку їй загрожує без громадянство. Крім цього, остання Конвенція захищає право дитини на піклування обох батьків (норма, що виявляється вкрай важливою, якщо один із батьків не має легального статусу в державі), на доступ до освіти незалежно від правового статусу.

Ще одним важливим політико-правовим актом у сфері прав мігрантів є Конвенція проти всіх форм дискримінації жінок 1979 року. На думку К. Левченко, вона набуває дедалі більшого значення внаслідок фемінізації міграційних процесів, оскільки положення про рівноправність у даній Конвенції є найважливішою основою будь-якого демократичного суспільства [6]. Держави-сто-

рони вживають усіх відповідних заходів для того, щоб ліквідувати дискримінацію щодо жінок, щоб забезпечити їм рівні права з чоловіками в усіх сферах суспільного життя [7].

Важливою для міграційної сфери є також Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність видів поводження та покарання 1984 року, яка забороняє вислання особи до країн, де їй можуть загрозувати тортури (ст. 3) [8].

Суттєвою для захисту прав мігрантів є Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року та протоколи до неї «Про запобігання та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї» та «Проти незаконного ввезення мігрантів суходолом, морем чи повітряним шляхом». Відповідно до них «незаконне ввезення мігрантів» означає забезпечення незаконного в'їзду до держави особи, яка не є її громадянином чи резидентом, з метою отримання прямо чи опосередковано будь-якої фінансової чи іншої матеріальної вигоди. Близьке до цього поняття «торгівля людьми» відрізняється застосуванням насильства, примусу, експлуатації. Протоколи передбачають міжнародну допомогу жертвам цих протиправних дій. Окремо зазначається, що вони не застосовують для кримінального переслідування мігрантів, а лише осіб, які є організаторами чи посібниками злочинного посягання [9, р. 41-68].

Більш спеціалізованою стосовно міграційної політики є Конвенція ООН 1951 року про статус біженців. Згідно з нею встановлені певні стандарти та принципи поводження з біженцями: принцип невислання, який полягає у забороні видворення чи примусового повернення до країни, де існує загроза його життю або свободі (ст. 33). Біженцям гарантується свобода віросповідання, право звертатися до суду (ст. 16), отримувати початкову освіту (ст. 22), державну допомогу (ст. 23), право на житло (ст. 21), роботу (ст. 17-19) тощо [10]. З того ж року в структурі ООН почало свою діяльність Управління Верховного Комісара у справах біженців (УВКБ ООН), мета якого – надавати допомогу біженцям у складних ситуаціях. Паралельно почала діяти ще одна міжнародна організація, яка не входила до структури ООН, – Міжнародна організація з міграцій (МОМ). Її цілі полягали в координації міграції таким чином, щоб врахувати інтереси країн еміграції та імміграції;

переміщенні кваліфікованих людських ресурсів для сприяння економічному, соціальному та культурному прогресу; організованому переміщенню осіб, які бажають залишити власну країну і облаштуватися для постійного проживання в іншій країні; посиленні спроможності держав щодо менеджменту міграційних процесів; розширенні міжнародної співпраці у відповідній сфері.

Важлива роль у формуванні міжнародних стандартів прав людини у сфері міграційної політики належить Міжнародній організації праці (МОП) та Світовій організації торгівлі, які в межах своєї компетенції регламентують захист прав мігрантів. Так, МОП як спеціалізований орган ООН бере на себе функції щодо працевлаштування мігрантів та стежить за рівнем дискримінації мігрантів у галузі праці. Положення прийнятих нею Конвенції № 97 «Про працівників-мігрантів» 1949 року та Конвенції № 143 «Про зловживання в галузі міграції і забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення» 1975 року стосуються мігрантів, зокрема, спрямовані здебільшого на запобігання нелегальній міграції, особливо нелегальній зайнятості. Крім того, ці міжнародні документи вказують на надання безоплатних послуг мігрантам у вигляді інформації, створення умов для переказу заробітків на батьківщину тощо [11].

Трудову сферу життя мігрантів регулюють положення Конвенції про захист прав усіх працівників-мігрантів та членів їхніх сімей 1990 року. Зокрема держави повинні брати до уваги всіх працівників-мігрантів та надавати захист як самим мігрантам, так і членам їхніх сімей на всіх стадіях адаптації. Особливістю Конвенції є те, що в ній дано тлумачення поняття «член сім'ї трудящого-мігранта»: «особа, що перебуває в шлюбі з трудящим-мігрантом, а також діти, які перебувають на її утриманні, та інші особи, які визнаються членами сім'ї відповідно до законодавства приймаючої Сторони» (ст. 1) [12].

Важливим політико-правовим актом у міграційній сфері є Генеральна угода з торгівлі послугами Світової організації торгівлі 1995 року [13], якою встановлені правила торгівлі послугами, основні принципи пересування осіб для надання послуг за кордоном. Нею допускається присутність фізичних осіб-постачальників послуг на території держави, яка не є їх власною. Це може бути тимчасова або відносно тривала присутність. Під її дію також потрапляють

постачальники освітніх послуг, тобто викладачі, самозайняті пред-ставники вільних професій, вчені тощо.

Таким чином, міграція, як багатоаспектний процес, потребує регулювання з боку всіх країн, де вона розвинена. Саме її масштабність потребує міжнародної співпраці. Правила і порядок міжнародної міграції у глобалізованому світі повинні встановлюватися на загальнопланетарному рівні. Останнім часом ці ідеї дедалі більше вкоріняються в практичну політику, позаяк саме універсальні правила регулювання прав мігрантів та інструментів міграційної політики сприятимуть попередженню конфліктів, кращій адаптації та інтеграції мігрантів у суспільстві приймаючої сторони і як наслідок – забезпеченню політичної стабільності.

До міжнародних політико-правових інструментів міграційної політики слід віднести інститут консультацій з питань міграції (Глобальний форум з міграції та розвитку), а також інституційних структур (наприклад, Глобальна комісія з питань міграції). Так, на порядку денному з 1994 року Всесвітня конференція з народонаселення в Каїрі закликала до організації конференції з міграції.

Ініціатива консультацій на глобальному рівні належить урядові Швейцарії, який у 2001 році започаткував так званий Бернський процес з метою аналізу та визначення спільних інтересів у регулюванні міграціями. У ньому брали участь уряди понад 80 країн, міжнародні міжурядові та неурядові організації та наукові кола. Було підготовлено Міжнародну програму регулювання міграції, в якій визнано, що незалежно від того, чи є країна донором, реципієнтом, чи її територія використовується мігрантами для транзиту, існують спільні інтереси, які полягають у збереженні дружніх міждержавних стосунків, зміцненні національної та міжнародної стабільності та безпеки, посиленні спільного управління кордонами, заохоченні економічного зростання та збереженні фінансової стабільності, запобіганні незаконному переправленню мігрантів і торгівлі людьми, забезпеченні захисту прав мігрантів, управлінні міграціями на основі суверенітету та верховенства права, заохоченні культурного збагачення, пов'язаного з міграцією. Таке співробітництво дає змогу поєднати потреби у робочій силі в країнах призначення та її пропозицію в країнах-донорах, дещо урівноважити демографічний розвиток, виробити взаємовигідну політику інтеграції та повернення мігрантів, максимізувати ефект від вико-

ристання переказів мігрантів, сприяє співпраці з метою розвитку, прямим іноземним інвестиціям і ліквідації бар'єрів для торгівлі, підвищує ефективність боротьби з нелегальною міграцією у тому числі торгівлею людьми.

У 2003 році була заснована Глобальна комісія з питань міграції, яка складалась з експертів у міграційній сфері, висвітлила зв'язок між міжнародними міграціями та іншими глобальними проблемами, такими, як економічний розвиток, світові фінанси, торгівля, довкілля тощо, виявила недоречності в регулюванні міграцій та особливо в міжнародній співпраці з міграції. Крім того, Комісією було сформовано шість принципів регулювання міграції: 1) люди повинні мати можливість реалізовувати свій потенціал та досягти своєї мети вдома, тобто міграція повинна бути результатом вільного вибору, а не необхідності; водночас мігранти мають право на здійснення переміщень безпечним і організованим шляхом; 2) значення міграції для розвитку, як країн походження, так і призначення повинно бути визнаним і використаним; міжнародна міграція має стати інтегральною частиною стратегії розвитку як на національному, так і на регіональному та глобальному рівнях; 3) реалізуючи суверенне право вирішувати, кого допускати чи не допускати на свою територію, держави повинні забезпечувати захист прав мігрантів, у боротьбі з нелегальною міграцією країни повинні тісно співпрацювати, не порушуючи прав людини, зокрема права біженців шукати і отримувати притулок; 4) мігранти та громадяни приймаючих країн повинні поважати свої зобов'язання та отримувати переваги від взаємного процесу адаптації та інтеграції, який має забезпечити соціальну єдність та культурне розмаїття суспільства; 5) нормативно-правова база міжнародної міграції має бути зміцнена та застосовуватися більш ефективно з метою забезпечення прав мігрантів та належних стандартів їхнього працевлаштування; 6) управління міграціями має бути покращено шляхом зміцнення відповідних механізмів на національному рівні, розвитку співпраці на регіональному рівні та розширення діалогу та співробітництва на глобальному рівні; для цього необхідне краще розуміння зв'язку між міграцією та розвитком, а також іншими ключовими питаннями, такими, як торгівля, допомога, національна безпека та права людини [14].

У 2006 році в рамках 61-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН було прийнято рішення заснувати Глобальний форум з міграції та

розвитку як постійно діючого з метою налагодження системного обговорення відповідних проблем та обміну передовим досвідом із питань: покращення умов переказу коштів, зароблених за кордоном, на батьківщину, здешевлення та підвищення доступності відповідних послуг; скорочення в результаті міграції масштабів бідності; використання потенціалу діаспор для прискорення розвитку країн походження, у тому числі завдяки інноваційним капіталовкладенням, розвиткові економічних і торгівельних відносин із країнами перебування; встановлення партнерських міждержавних відносин у сфері освіти.

Отже, міграція є глобальною проблемою, яка потребує співробітництва та кооперації зусиль держав на рівні світової спільноти. Міжнародною практикою сформовано політико-правові механізми регулювання міграцій. Міжнародною основою міграційної політики сучасних демократичних країн є низка декларацій, конвенцій, угод та інших важливих міжнародних політико-правових актів, що приймалися в рамках ООН, її спеціалізованими організаціями та органами. Наявність різних за своїм змістом міжнародних документів становить основу формування міжнародного міграційного права. Всі вони спрямовані на встановлення правил, які враховують інтереси як країн-реципієнтів, так і країн-донорів, гармонізацію цих інтересів, захист прав і свобод людини у сфері міграції.

1. Universal Declaration of Human Rights. 10 December 1948. United Nations.html. URL: <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>. **2.** International Covenant on Civil and Political Rights. 16 December 1966. General Assembly resolution 2200A (XXI). OHCHR.html. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>. **3.** International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. 16 December 1966. General Assembly resolution 2200A (XXI). OHCHR.html. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>. **4.** International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination. 21 December 1965. UN General Assembly resolution 2106 (XX). OHCHR.html. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial>. **5.** Convention on the Rights of the Child. 20 November 1989. General Assembly resolution 44/25. OHCHR.html. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>. **6.** Левченко К. Б. Реалізація в Україні положень міжнародно-правових актів з прав жінок (на приклади

Конвенції ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок»). Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутрішніх справ, 2003. 40 с. 7. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women New York, 18 December 1979. United Nations General Assembly. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>. 8. Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. 10 December 1984. General Assembly resolution 39/46. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-against-torture-and-other-cruel-inhuman-or-degrading>. 9. United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the protocols thereto. *UNITED NATIONS*. New York, 2004. 92 p. URL: <https://www.unodc.org/documents/treaties/UNTOC/Publications/TOC%20Convention/TOCebook-e.pdf>. 10. Convention relating to the Status of Refugees. 28 July 1951. United Nations Conference of Plenipotentiaries on the Status of Refugees and Stateless Persons convened under General Assembly resolution 429 (V) of 14 December 1950. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-relating-status-refugees>. 11. Hasenau M. ILO Standards on Migrant Workers: The Fundamentals of the UN Convention and Their Genesis. *The International Migration Review*. 1991. Vol. 25, No. 4, Special Issue: U.N. International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (Winter, 1991). P. 687-697. URL: <https://www.jstor.org/stable/2546840>. 12. International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families. 18 December 1990. General Assembly resolution 45/158. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-protection-rights-all-migrant-workers>. 13. General Agreement on Trade in Services. *WTO _ legal texts – Marrakesh Agreement*. *html*. URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/legal_e.htm#services. 14. Комунікація з питань міграції: відповідь Єврокомісії щодо подальшої долі Шенгену. 2011. *Європа без бар'єрів.html*. URL: <https://europewb.org.ua/komunikaciya-z-pitan-migracii-vidpovid-es-na-provokacii-schodo-podalshoi-doli-shengen/>.

References

1. Universal Declaration of Human Rights. 10 December 1948. United Nations.html. URL: <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>. 2. International Covenant on Civil and Political Rights. 16 December 1966. General Assembly resolution 2200A (XXI). *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>. 3. International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. 16 December 1966. General Assembly resolution 2200A (XXI). *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>. 4. International Convention on the Elimination of All Forms

of Racial Discrimination. 21 December 1965. UN General Assembly resolution 2106 (XX). *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-elimination-all-forms-racial>.

5. Convention on the Rights of the Child. 20 November 1989. General Assembly resolution 44/25. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>.

6. Levchenko K. B. *Realizatsiia v Ukraini polozhen mizhnarodno-pravovykh aktiv z prav zhinok (na prykladi Konventsii OON «Pro likvidatsiiu vsikh form dyskryminatsii shchodo zhinok»)*. Kharkiv: Vyd-vo Nats. un-tu vntrishnikh sprav, 2003. 40 s.

7. Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women New York, 18 December 1979. United Nations General Assembly. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>.

8. Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. 10 December 1984. General Assembly resolution 39/46. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-against-torture-and-other-cruel-inhuman-or-degrading>.

9. United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the protocols thereto. *UNITED NATIONS*. New York, 2004. 92 p. URL: <https://www.unodc.org/documents/treaties/UNTOC/Publications/TOC%20Convention/TOCebook-e.pdf>.

10. Convention relating to the Status of Refugees. 28 July 1951. United Nations Conference of Plenipotentiaries on the Status of Refugees and Stateless Persons convened under General Assembly resolution 429 (V) of 14 December 1950. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-relating-status-refugees>.

11. Hasenau M. ILO Standards on Migrant Workers: The Fundamentals of the UN Convention and Their Genesis. *The International Migration Review*. 1991. Vol. 25, No. 4, Special Issue: U.N. International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families (Winter, 1991). P. 687-697. URL: <https://www.jstor.org/stable/2546840>.

12. International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families. 18 December 1990. General Assembly resolution 45/158. *OHCHR.html*. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-convention-protection-rights-all-migrant-workers>.

13. General Agreement on Trade in Services. *WTO _ legal texts – Marrakesh Agreement.html*. URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/legal_e.htm#services.

14. *Komunikatsiia z pytan mihratsii: vidpovid Yevrokomisii shchodo podalshoi doli Shenhenu*. 2011. *Yevropa bez barieriv.html*. URL: <https://europewb.org.ua/komunikaciya-z-pitan-migraciividpovid-es-na-provokacii-schodo-podalshoi-doli-shengeny/>.

Kostenko Viana. International legal basis of migration policy as a prerequisite for political stability in a democratic society

The international political and legal instruments of migration policy are studied, which include political and legal acts on the regulation of migration and the protection of migrants' rights, as well as the institute for consultation on migration (the Global Forum on Migration and Development), as well as institutional structures (International Organization for Migration, the Global Commission on migration).

Modern democracy is based on the principle of ensuring the rights, freedoms and interests of the individual. The development of globalization contributes to the growth of migration flows and increases the urgency of developing an effective migration policy, which should, on the one hand, protect the rights of migrants, and on the other hand, preserve the political system from crises and ensure political stability in society. The study of international legal foundations of migration policy makes it possible to determine the main vector and direction of such policy for individual democratic countries. It was established that the international legal foundations of migration policy were laid down in the documents of the UN, ILO and WTO.

The initiative of consultations at the global level on migration issues, the principles of migration regulation, developed by the Global Commission on Migration Issues, which highlighted the connection between international migrations and other global problems (economic development, world finance, trade, environment, etc.) were considered.

It is shown that migration is a global problem that requires cooperation and cooperation of the efforts of states at the level of the world community. The international basis of the migration policy of modern democratic countries is a number of declarations, conventions, agreements and other important international political and legal acts adopted within the framework of the UN, its specialized organizations and bodies. It was established that all of them are aimed at establishing rules that take into account the interests of both recipient countries and donor countries, the harmonization of these interests, the protection of human rights and freedoms in the field of migration. It is substantiated that the main priority of the migration policy of modern states is the protection of human rights, as the main direction of the development of a democratic society and ensuring political stability.

Key words: migration, migration policy, migrants, international standards of human rights, political stability.